

สหกรณ์มีความสำคัญ ต่อเศรษฐกิจไทยอย่างไร ?

นายวัชชัย ยงกิตติกุล
สมาชิกสภาปฏิรูปแห่งชาติ

๑. ความสำคัญของสหกรณ์ในระบบเศรษฐกิจเสรี

- ความสามารถในการแข่งขันที่ไม่เท่าเทียมกัน
- ความไม่สามารถในการเข้าถึงบริการทางการเงิน
- ความเหลื่อมล้ำทางเศรษฐกิจและสังคม เป็นอุปสรรคของการพัฒนาอย่างยั่งยืน
- ระบบเสรีนิยมไม่สามารถลดความเหลื่อมล้ำได้
- บทบาทของสหกรณ์ในการเติมเต็มช่องว่าง

๒. สถานภาพของสหกรณ์ออมทรัพย์ในปัจจุบัน

- สหกรณ์ออมทรัพย์มีสมาชิก ๒.๕๘ ล้านคน
มีเงินออมในรูปเงินฝากและทุนเรือนหุ้นรวม
๑.๒๖ ล้านล้านบาท มีเงินกู้รวม ๑.๔๗ ล้านล้านบาท
แสดงว่าสหกรณ์ออมทรัพย์ต้องกู้จากแหล่งภายนอก
๐.๒๑ ล้านล้านบาท

๒. สถานภาพของสหกรณ์ออมทรัพย์ในปัจจุบัน (ต่อ)

- เฉพาะสหกรณ์ออมทรัพย์ครู มีเงินออมรวม ๐.๓๙ ล้านล้านบาท มีเงินกู้รวม ๐.๔๑ ล้านล้านบาท แสดงว่าสหกรณ์ออมทรัพย์ครูเป็นหนี้ภายนอก ๒ หมื่นล้านบาท ทั้งนี้ ยังไม่รวมหนี้ของครู ที่มีได้มาจากสหกรณ์ แต่กู้จากแหล่งอื่น ๆ

๒. สถานภาพของสหกรณ์ออมทรัพย์ในปัจจุบัน (ต่อ)

- ในภาพรวม สมาชิกของสหกรณ์ออมทรัพย์มีเงินออมเฉลี่ยคนละ ๔๓๓,๑๑๔ บาท และมีหนี้คนละ ๔๒๙,๙๘ บาท แสดงว่าสหกรณ์ออมทรัพย์ต่าง ๆ มีความแตกต่างกันมาก ในด้านความเข้มแข็ง คือ มีทั้งกลุ่มที่มีความเข้มแข็ง มีเงินออมมากกว่าเงินให้กู้ และกลุ่มที่มีความอ่อนแอ มีเงินออม มีเงินของตนเองไม่พอ ซึ่งนอกจากจะต้องกู้จากสหกรณ์ออมทรัพย์กันเองแล้ว ยังต้องกู้จากแหล่งอื่นด้วย

๓. จุดอ่อนของสหกรณ์ออมทรัพย์ในปัจจุบัน

- ในปี พ.ศ.๒๕๕๗ สหกรณ์ออมทรัพย์มีสินทรัพย์รวม ๑.๘๙ ล้านล้านบาท และมีหนี้สินรวม ๑.๐๒ ล้านล้านบาท อย่างไรก็ตาม ในจำนวนนี้เป็นสินทรัพย์หมุนเวียน ๐.๓๑ ล้านล้านบาท และเป็นหนี้สินหมุนเวียน ๐.๘๘ ล้านล้านบาท แสดงว่าสหกรณ์ออมทรัพย์ขาดสภาพคล่องถึง ๒.๘ เท่า

๓. จุดอ่อนของสหกรณ์ออมทรัพย์ในปัจจุบัน (ต่อ)

- เนื่องจากสหกรณ์ออมทรัพย์มีการกั๊ยระหว่างกันสูง และมีการกั๊ยจากแหล่งภายนอกด้วย การเชื่อมโยงระหว่างกันสูง จะมีความเสี่ยงหากสหกรณ์ออมทรัพย์ขนาดใหญ่แห่งใดแห่งหนึ่ง ประสบปัญหา จะส่งผลกระทบต่อสหกรณ์อื่น ๆ ด้วย และอาจส่งผลต่อความเชื่อมั่นในระบบได้

๓. จุดอ่อนของสหกรณ์ออมทรัพย์ในปัจจุบัน (ต่อ)

➤ สหกรณ์ออมทรัพย์ส่วนใหญ่มีความเชื่อมั่นว่า มีความมั่นคง เพราะสามารถหักเงินเดือนของสมาชิกเพื่อชำระหนี้เงินกู้ได้โดยตรง แต่สหกรณ์ออมทรัพย์มิได้เป็นสมาชิกของเครดิตบูโร ดังนั้น จึงขาดข้อมูลเกี่ยวกับภาระหนี้อื่น ๆ ที่อาจมีผลกระทบ ต่อความสามารถในการชำระคืน ความสามารถในการบริการ ความเสี่ยงจึงไม่เพียงพอ

๔. สิ่งที่จะต้องแก้ไข

- หน่วยงานกำกับดูแล ขาดทักษะในการกำกับดูแล การทำธุรกรรมทางการเงิน สหกรณ์ออมทรัพย์ ดำเนินกิจการที่คล้ายคลึงสถาบันการเงิน ดังนั้น หน่วยงานกำกับดูแล จึงต้องมีความรู้ ความเข้าใจ เกี่ยวกับการบริหารความเสี่ยงในด้านต่าง ๆ โดยเฉพาะความเสี่ยงด้านปฏิบัติการ ซึ่งรวมถึงการทุจริต ในรูปแบบต่าง ๆ

๔. สิ่งที่จะต้องแก้ไข (ต่อ)

- ผู้บริหารสหกรณ์ออมทรัพย์ ควรพัฒนาขีดความสามารถในการบริหารการเงิน การจัดทำบัญชี และรายงานต่าง ๆ ตามมาตรฐานของวิชาชีพ มีการบริหารที่มีธรรมาภิบาล และมีความโปร่งใส

๔. สิ่งที่จะต้องแก้ไข (ต่อ)

- สมาชิกสหกรณ์ควรได้รับความรู้ที่ถูกต้อง เกี่ยวกับปรัชญาของสหกรณ์ ซึ่งเน้นการช่วยตนเองและการช่วยเหลือสมาชิกด้วยกัน โดยเฉพาะสมาชิกที่ไม่สามารถเข้าถึงบริการทางการเงินของธนาคารพาณิชย์ได้
- สมาชิกสหกรณ์ควรสำนึกในความรับผิดชอบของตน ในการดูแลให้การดำเนินงานของสหกรณ์มีความโปร่งใส ไม่มุ่งแสวงหากำไร หรือผลตอบแทนสูงโดยไม่คำนึงถึงความเสี่ยง

๕. การยกระดับความเข้มแข็ง

ของสหกรณ์ออมทรัพย์ในระยะยาว

- สหกรณ์ออมทรัพย์จัดเป็นกลุ่มสหกรณ์ที่มีความเข้มแข็งมากกว่าสหกรณ์ประเภทอื่น ๆ ดังนั้น หากมีการพัฒนาขีดความสามารถในการบริการและมีการพัฒนาระบบ IT ให้ทันสมัย สหกรณ์ออมทรัพย์จะสามารถยกระดับขึ้นเป็นสถาบันการเงินที่มีความเข้มแข็ง เพื่อยกระดับรายได้และความเป็นอยู่ของสมาชิกให้สูงขึ้น มีความมั่นคงในชีวิต และลดความเหลื่อมล้ำในสังคมไทย

Question

